การศึกษาความจริงใจในการตอบแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ โดยใช้มาตรวัดความเท็จ

นายเกื้อ กระแสโสม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาวิจัยการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2538
ISBN 974-632-633-3
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF SINCERITY OF RESPONSES IN MAILED QUESTIONNAIRES USING LIE SCALE

MR. GUAH GRASARESOM

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-632-633-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาความจริงใจในการตอบแบบสอบถามที่ส่งทาง

ไปรษณีย์โดยใช้มาตรวัดความเท็จ

โดย

นายเกื้อ กระแสโสม

ภาควิชา

วิจัยการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ คร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

> รีวา B3;-คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย (รองศาสตราจารย์ คร. สันติ ถุงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ คร. วรรณา ปูรณโชติ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์)

(รองศาสตราจารย์ คร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)

กรรมการ (รองศาสตราจารย์ นิศา ซูโต)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

กระแสโสม : การศึกษาความจริงใจในการตอบแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ โดยใช้มาตรวัดความเก็จ (A STUDY OF SINCERITY OF RESPONSES IN MAILED QUESTIONNAIRES USING LIE SCALE) อาจารย์ที่ปรึกษา : ศาสตราจารย์ คร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 95 หน้า. ISBN 974-632-633-3

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความจริงใจในการตอบแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ โดยใช้มาตรวัดความเท็จ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นครูอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร 817 คน แบ่งเป็นกลุ่มครูที่ ตอบมาก่อนกำหนดวันส่งกลับ 404 คน และหลังกำหนดวันส่งกลับ 413 คน เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถามการเห็นคุณค่าในฅนเอง ซึ่งวัดความจริงใจโดยใช้มาตรวัดความเห็จ และ ข้อกระทงคู่ขนาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาร้อยละ กำเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี๋ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การทคสอบค่าที่ (t-test) ผลการวิจัยสรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความจริงใจในการตอบแบบสอมถามโดยมาตรวัดความเห็จ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง หรือร้อยละ 60.57 ของละแนนเต็ม และมีการกระจายของ คะแนนความจริงใจค่อนข้างน้อย
- 2. คะแนนความจริงใจโดยมาตรวัดความเท็จมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคะแนน ความจริงใจจากข้อกระทงคู่ขนาน 3. คะแนนเฉลี่ยความจริงใจโคยมาตรวัคความเท็จจากกลุ่มครูที่ตอบแบบสอบถาม
- ก่อนกาหนควันส่งกลับและหลังกาหนควันส่งกลับ ไม่แตกต่างกัน

วิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยการศึกษา	ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชา	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา2538	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

##C640279 : MAJOR EDUCATIONAL RESEARCH
KEY WORD: SINCERITY OF RESPONSES/LIE SCALE

GUAH GRASARESOM: A STUDY OF SINCERITY OF RESPONSES IN MAILED QUESTIONNAIRES USING LIE SCALE, THESIS ADVISOR PROF.

SOMWUNG PITIYANUWAT, Ph.D. 95 pp. ISBN 974-632-633-3

The purpose of this study was to study the sincerity of responses in mailed questionnaires using Lie Scale. The samples were 817 teachers from public secondary schools under the jurisdiction of the Department of General Education, Ministry of Education in Bangkok Metropolis. Four hundred and four teachers were pre-deadline respondent group and the rest of 413 were post-deadline respondent group. Self-Esteem inventory with parallel items and Lie Scale was used as the instrument. The obtained data were analyzed by means of percentage, arithmatic mean, standard deviation, Pearson product moment correlation coefficient and t-test. The major findings were as follows:

- l. The samples had the sincerity of responses in mailed questionnaires using Lie Scale with the moderate mean score of sincerity, 60.57 percents of total score. A little variation of sincerity scores was found.
- 2. The sincerity scores using Lie scale had positive correlation with the sincerity scores using parallel items.
- 3. There were no differences of sincerity mean scores using Lie Scale between pre-deadline respondent group and post-deadline respondent group.

วิจัยการศึกษา	ลายมือชื่อนิสิต
วิจัยการศึกษา สาขาวิชา	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา ²⁵³⁸	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิดติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ ซึ่งเป็น ทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง และเป็นอาจารย์นิเทศงาน แนะนำสั่งสอนผู้วิจัย ตลอดช่วงเวลาของการปฏิบัติงานในทุนผู้ช่วยวิจัย ซึ่งผู้วิจัยภูมิใจกับประสบการณ์อัน มีคุณค่านี้ อย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ประชุมสุข อาชวอำรุง ที่ได้มอบทุน ช่วยเหลือนิสิต ในลักษณะทุนผู้ช่วยวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากยิ่ง และขอขอบคุณ บัณฑิตวิทยาลัยที่ได้ให้เงินทุนจำนวนหนึ่งสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. นงลักษณ์ วิรัชชัย ที่กรุณา ให้คำชี้แนะข้อสงสัยต่าง ๆ ด้วยดียิ่ง และขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ สุภาพรรณ โคตรจรัส ที่กรุณาให้ความสะดวกในการติดต่อต้นฉบับภาษาอังกฤษของ เครื่องมือแบบสำรวจการเห็นคุณค่าในตนเอง

ขอขอบคุณกำลังใจจาก เพื่อน ๆ ที่มีส่วนให้การทำงานวิจัยเป็นไปอย่างมี ความสุข และท้ายที่สุด กำลังใจ ความอบอุ่น จากบิดามารดา ผู้วิจัยขอน้อมกราบ ขอบพระคุณไว้ตลอดกาล

เกื้อ กระแสโลม

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย		สารบัญ		
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	บทคัดย่อกานาไทย		TO SCIUNTS WORK	หน้า
กิตติกรรมประกาศ				•
สารบัญตาราง				
สารบัญแผนภาพ				
บทที่ 1 บทนำ				
1 บทนำ	91 19 T10 F1 99 L1 1004 1 11 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	100000000000000000000000000000000000000		<u></u>
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย 5 สมมติฐานของการวิจัย 6 ขอบเขตของการวิจัย 7 ข้อตกลงเบื้องต้น 8 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย 8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 9 2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง 10 แนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความจริงใจ 10 วิธีตรวจสอบความจริงใจ 12 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 18 3 วิธีดำเนินการวิจัย 30 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 30 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 35 การเก็บรวบรวมข้อมูล 51	บทที่			
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	1 บทนำ			1
สมมติฐานของการวิจัย 6 ขอบเขตของการวิจัย 7 ข้อตกลงเบื้องต้น 8 กำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย 8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 9 2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง 10 แนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความจริงใจ 10 วิธีตรวจสอบความจริงใจ 12 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 18 3 วิธีดำเนินการวิจัย 30 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 30 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 35 การเก็บรวบรวมข้อมูล 51	ความเป็นมาแล	ะความสำคัญของน	วีญหา	1
ขอบเขตของการวิจัย	วัตถุประสงค์ขอ	งการวิจัย		5
ข้อตกลงเบื้องต้น	สมมดิฐานของ	การวิจัย		6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย 2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง แนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความจริงใจ วิธีตรวจสอบความจริงใจ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 18 3 วิธีดำเนินการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 30 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 35 การเก็บรวบรวมข้อมูล 51	ขอบเขตของกา	ารวิจัย	•••••	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	ข้อตกลงเบื้องต่	า ้น		8
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	คำจำกัดความเ	ที่ใช้ในการวิจัย		8
แนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความจริงใจ	ประโยชน์ที่คาด	คว่าจ ะได้ร ับ		9
วิธีตรวจสอบความจริงใจ	2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง			10
วิธีตรวจสอบความจริงใจ	แนวคิดหรือทฤร	ษฎีที่เกี่ยวข้องกับค	าวามจริงใจ	10
3 วิธีดำเนินการวิจัย				
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง30 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย35 การเก็บรวบรวมข้อมูล51	งานวิจัยที่เกี่ยว	ข้อง		18
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง30 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย35 การเก็บรวบรวมข้อมูล51	3 วิธีดำเนินการวิจัย			30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย35 การเก็บรวบรวมข้อมูล51				
การเก็บรวบรวมข้อมูล51				
u u				
The state of the s				

สารบัญ(ต่อ)

บทที่		หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นในการวิจัย	
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบปัญหาหลักของการวิจัย	.63
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	.67
	สรุปผลการวิจัย	.67
	อภิปรายผลการวิจัย	68
	ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้	73
	ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	74
รายการ	้อ้างอิง	75
ภาคผน	วก ก	32
ภาคผน	วก ขย	37
ประวัติผู้	<u> ได้ยน</u>	95

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความจริงใจในการตอบแบบสอบถาม
	โดยใช้ข้อกระทงคู่ขนานเป็นตัววัดความจริงใจ
2	รายชื่อโรงเรียนและจำนวนครูอาจารย์ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง
	แสดงความเที่ยงของแบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเอง
	ที่มีผู้ศึกษาในด่างประเทศและในประเทศไทย
4	แสดงค่าสหสัมพันธ์รายต้าน ของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง
	จากการศึกษาของ โดเนลด์สัน
5	แสดงรายชื่อผู้คัดแปลงเครื่องมือ SEI มาใช้ในงานวิจัย41
6	ความถี่ของผู้ตอบ ใช่ และ ไม่ใช่ ในมาตรวัดความเท็จ43
7	ความถึ่ของผู้ที่ตอบข้อกระทงมาตรวัดความเท็จ46
8	ค่าเฉลี่ย ค่าความแปรปรวน และค่าสหสัมพันธ์ของข้อกระทง
	คู่ขนานแต่ละคู่
9	ค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในแบบอัลฟา
	แยกตามองค์ประกอบและโดยรวม
10	ความถี่ ร้อยละ ของครูที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปร
	เพศ อายุสถานภาพสมรส ประสบการณ์การสอน
	จำนวนคาบที่สอน
11	ค่าสถิติพื้นฐาน ของคะแนนความจริงใจที่วัดจากมาตรวัดความเท็จ
	และข้อกระทงคู่ขนาน57
12	ความถึงองคะแนนความจริงใจที่วัดโดยมาตรวัดความเท็จ58
13	ค่าเฉลี่ยรายข้อและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนมาตรวัด
	ความเท็จในระยะก่อนกำหนดวันส่งกลับ หลังกำหนดวันส่งกลับ
	และโดยรวม 59
14	ความถี่ของคะแนนความจริงใจที่วัดโดยข้อกระทงคู่ขนาน
15	สรุปการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความเป็นเส้นตรงของ
	คะแนนความจริงใจที่วัดโดยมาตรวัดความเท็จและข้อกระทงคู่ขนาน62

สารบัญดาราง (ต่อ)

หนั		ดารางที่
	ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของคะแนนความจริงใจ	16
	ระหว่างวิธีที่วัลโดยมาตรวัดความเท็จกับวิธีที่วัลโดย	
	ใช้ข้อกระทงคู่ขนานในระยะก่อนกำหนดวันส่งกลับ	
63	หลังกำหนดวันส่งกลับ และโดยรวม	
	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความจริงใจที่วัดโดยใช้	17
	มาตรวัดความเท็จระหว่างระยะก่อนวันกำหนดส่งกลับ	
64	และหลังกำหนดวันส่งกลับ	
	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความจริงใจที่วัดโดยใช้	18
	ข้อกระทงคู่ขนาน ระหว่างระยะก่อนกำหนดวันส่งกลับ	
65	และหลังกำหนดวันส่งกลับ	
	คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความแตกต่าง	19
	ในการตอบข้อกระทงคู่ขนาน 12 คู่ ของระยะก่อนกำหนดวัน	
66	ส่งกลับและหลังกำหนดวันส่งกลับ	

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	แสดงคะแนนเฉลี่ยของมาตรวัดความเท็จ	
	ในแต่ละข้อ	60